

Quyết định giám đốc thẩm số 12/2003/HĐTP-DS ngày 28/05/2003 về vụ án "Đòi nợ"
Cập nhật: 22-09-2011 17:11:04

QUYẾT ĐỊNH SỐ 12/2003/HĐTP-DS NGÀY 28-05-2003 VỀ VỤ ÁN ĐÒI NỢ

HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO

.....
Tại phiên toà ngày 28-05-2003 xét xử giám đốc thẩm vụ án đòi nợ giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Bà Trần Thị Ngọ, sinh năm 1953; trú tại nhà số 39 Tôn Đức Thắng, quận Lê Chân, thành phố Hải Phòng;

Bị đơn: Bà Lưu Thị Mến, sinh năm 1950; uỷ quyền cho ông Nguyễn Hùng Đền (là chồng); trú tại nhà số 21/27 Vạn Mỹ, quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng.

NHẬN THẤY:

Tháng 09-1995, bà Đỗ Thị Mai (Đỗ Thuý Mai) có hỏi vay tiền bà Lưu Thị Mến để đi chuộc xe máy. Bà Mến không có tiền nên đã đồng ý cho bà Mai mượn hồ sơ nhà đất của mình để bà Mai dùng giấy tờ nhà đi vay người khác. Ngày 27-09-1995, bà Đặng Thị Tính (là người quen của bà Mến và bà Trần Thị Ngọ) đến nhà bà Ngọ để hỏi vay tiền của bà Ngọ cho bà Mai.

Sáng ngày 28-09-1995, bà Tính mời bà Ngọ đến nhà bà Tính cho bà Mến và bà Mai cùng gặp để thoả thuận vay tiền. Tại nhà bà Tính, bà Mai đã viết giấy biên nhận vay tiền với nội dung: Tôi là Lưu Thị Mến có cầm giấy tờ nhà thế chấp vay tiền của bà Ngọ 40.000.000đồng, hạn 2 tháng sẽ trả cả gốc và lãi, có một số giấy tờ kèm theo là chứng minh thư nhân dân mang tên Lưu Thị Mến; Quyết định giao đất và Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà Mến; Thông báo về cải tạo, sửa chữa, xây dựng nhà ở. Sau khi viết xong, bà Mai đọc cho mọi người cùng nghe, bà Mến xác nhận có đọc lại và ghi tên "Lưu Thị Mến" dưới chỗ người vay tiền. Người làm chứng là Đỗ Thuý Mai, Vũ Thuận và Lê Thị Hiền.

Chiều ngày 28-09-1995, bà Mai cùng bà Tính (không có bà Mến cùng đi) đến gặp bà Ngọ để giao giấy tờ nhà và nhận 40.000.000 đồng mà không có uỷ quyền của bà Mến.

Ngày 29-10-1995, bà Tính đưa cho bà Ngọ 2.000.000 đồng nói là bà Mến trả bà Ngọ tiền lãi.

Hết hạn theo cam kết bà Ngọ đến đòi tiền thì bà Mến cho rằng bà Mến không vay tiền của bà Ngọ mà là bà Mai vay. Bà Mai đã bỏ trốn.

Ngày 31-01-1996, bà Ngọ khởi kiện yêu cầu bà Mến phải trả 40.000.000 đồng cùng lãi suất theo qui định.

Theo bà Mến thì lúc đầu bà không đồng ý với nội dung như giấy biên nhận, nhưng bà Mai và bà Tính nói phải ghi như vậy người ta mới cho vay tiền vì giấy tờ đứng tên bà. Do không đồng ý với nội dung của giấy biên nhận nên bà đã không ký tên mình sau khi ghi chữ "Lưu Thị Mến" dưới chỗ người vay tiền. Sau đó, bà Ngọ cho bà Mai vay tiền như thế nào thì bà không được biết (bà không lần nào trả lãi cho bà Ngọ). Một tuần sau, bà đến gặp bà Mai để đòi lại giấy tờ nhưng bà Mai khất lần không trả. Ngày 16-11-1995, bà Mai có giấy hẹn đến ngày 19-11-1995 sẽ trả, nếu không bà Mến có quyền dọn đến nhà bà Mai để ở. Khi bà Mai bỏ trốn, bà Mến đã quản lý nhà đất của bà Mai, nhưng bà Mến không biết giấy tờ nhà của bà Mai để ở đâu. Nay, bà Mến yêu cầu cơ quan pháp luật thu hồi giấy tờ nhà đất cho bà, còn số tiền 40.000.000 đồng là giữa bà Ngọ với bà Mai, bà không biết.

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 03/DSST ngày 15-06-1996, Toà án nhân dân quận Ngô Quyền đã quyết định: Buộc bà Mến phải trả cho bà Ngọ 45.000.000 đồng gồm cả gốc và lãi; Bà Ngọ phải trả bà Mến toàn bộ giấy tờ nhà.

Ngày 15-06- 1996, bà Mến kháng cáo.

Tại Bản án dân sự phúc thẩm số 43/DSPT ngày 30-09-1996, Toà án nhân dân thành phố Hải Phòng đã quyết định: Y án sơ thẩm.

Bà Mến khiếu nại.

Tại Công văn số 178 ngày 11-12-1998 và Công văn số 2032 ngày 25-09-1999, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao trả lời là Bản án dân sự phúc thẩm số 43/DSPT ngày 30-09-1996 của Toà án nhân dân thành phố Hải Phòng là có căn cứ.

Năm 1999, bà Mai bị bắt, tại Cơ quan điều tra, bà Mai thừa nhận có cầm giấy tờ nhà của bà Mến thế chấp cho bà Ngô để vay 40.000.000 đồng với lãi suất 5%/tháng.

Tại Quyết định số 51 ngày 21-08-2001, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao đã kháng nghị Bản án dân sự phúc thẩm nêu trên theo thủ tục tái thẩm và đề nghị Hội đồng xét xử Toà Dân sự Toà án nhân dân tối cao huỷ Bản án sơ thẩm, Bản án phúc thẩm nêu trên và trả lại đơn khởi kiện về dân sự cho bà Ngô để giải quyết bằng hình sự mới đảm bảo quyền lợi cho các bên đương sự.

Tại Quyết định tái thẩm số 48 ngày 22-03-2002, Toà Dân sự Toà án nhân dân tối cao đã quyết định: Bác kháng nghị của Viện Kiểm sát nhân dân tối cao, giữ nguyên Bản án dân sự phúc thẩm số 43/DSPT ngày 30-09-1996 của Toà án nhân dân thành phố Hải Phòng.

Ngày 02-11-2002, bà Lưu Thị Mến và ông Nguyễn Hùng Đền có đơn khiếu nại Quyết định tái thẩm số 48 ngày 22-03-2002 của Toà Dân sự Toà án nhân dân tối cao.

Tại Kháng nghị số 06/DS-TK ngày 20-02-2003, Chánh án Toà án nhân dân tối cao đã kháng nghị quyết định tái thẩm nêu trên.

Tại Kết luận số 51/ KL-VKSTC-KSXXDS ngày 08-04-2003, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao nhất trí với kháng nghị và đề nghị Hội đồng Thẩm phán Toà án nhân dân tối cao huỷ các Bản án sơ thẩm, Bản án phúc thẩm và quyết định tái thẩm dân sự nói trên. Trả lại đơn khởi kiện cho bà Ngô, để giải quyết phần dân sự trong vụ án hình sự Đỗ Thị Mai về tội "lạm dụng tín nhiệm", và "lừa đảo chiếm đoạt tài sản" mới đảm bảo quyền lợi của các bên đương sự.

XÉT THẤY:

Tháng 09-1995, bà Đỗ Thị Mai có hỏi vay tiền bà Lưu Thị Mến để đi chuộc xe máy, bà Mến không có tiền nên đã đồng ý cho bà Mai mượn hồ sơ nhà đất của mình tại lô đất số 78 xã Đông Hải, huyện An Hải, thành phố Hải Phòng để bà Mai dùng giấy tờ nhà đi vay người khác. Bà Mai đã nhờ bà Tính giới thiệu với bà Ngô để vay 40.000.000 đồng, bà Ngô đồng ý. Tại nhà bà Tính, bà Mai đã viết giấy biên nhận vay tiền lấy tên bà Mến và đọc lại cho mọi người cùng nghe. Theo bà Mến thì do không đồng ý với nội dung của giấy biên nhận nên bà đã không ký tên mình sau khi ghi chữ "Lưu Thị Mến" dưới chỗ người vay tiền. Chiều ngày 28-09-1995, bà Mai đã cùng bà Tính (không có bà Mến đi cùng) đến nhà bà Ngô để giao giấy tờ và nhận 40.000.000 đồng mà không có giấy uỷ quyền của bà Mến.

Xét "giấy biên nhận" vay tiền thấy rằng, bà Mến chỉ viết "Lưu Thị Mến" dưới hàng chữ "người vay tiền"; còn chữ ký tại giấy biên nhận vay tiền đã được Viện Khoa học Bộ Công an kết luận không phải chữ ký của bà Mến.

Tại Cơ quan điều tra và tại phiên toà hình sự phúc thẩm Đỗ Thị Mai khai: để bà Ngô tin và cho bà Mai vay tiền, bà Mai đã tự ký tên bà Mến vào giấy biên nhận, rồi cầm bộ giấy tờ nhà đi cùng bà Tính đến gặp bà Ngô giao các loại giấy tờ thế chấp và trực tiếp nhận 40.000.000 đồng từ bà Ngô. Ngoài ra, Mai còn đưa cho bà Tính 4.000.000 đồng để nhờ bà Tính trả 2 tháng lãi cho bà Ngô. Lời khai nhận của Đỗ Thị Mai phù hợp với kết quả giám định của Bộ Công an. Như vậy, tình tiết mới "giả tạo bằng chứng" của Đỗ Thị Mai chính thức được xác định công khai tại phiên toà hình sự phúc thẩm. Do đó, có đủ cơ sở kết luận Đỗ Thị Mai là người phải chịu trách nhiệm trực tiếp về số tiền đã nhận của bà Ngô.

Bởi các lẽ trên và căn cứ vào khoản 5 Điều 77 Pháp lệnh Thủ tục giải quyết các vụ án dân sự,

QUYẾT ĐỊNH:

1- Huỷ Quyết định tái thẩm số 48 ngày 22-03-2002 của Toà Dân sự Toà án nhân dân tối cao; Bản án dân sự phúc thẩm số 43/DSPT ngày 30-09-1996 của Toà án nhân dân thành phố Hải Phòng; Bản án dân sự sơ thẩm số 03/DSST ngày 15-06-1996 của Toà án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng đối với vụ án dân sự về đòi nợ giữa bà Trần Thị Ngọ với bà Lưu Thị Mến để giải quyết phần dân sự này trong vụ án hình sự Đỗ Thị Mai bị truy tố về các tội "lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản" và "lừa đảo chiếm đoạt tài sản".

2- Đình chỉ việc giải quyết vụ án đòi nợ giữa bà Lưu Thị Mến với bà Trần Thị Ngọ và trả lại đơn khởi kiện cho bà Trần Thị Ngọ.

3- Hoàn trả lại tiền tạm ứng án phí, án phí cho các đương sự.

Lý do quyết định tái thẩm, các Bản án sơ thẩm, phúc thẩm bị huỷ.

Đã phát hiện tình tiết mới "giả mạo bằng chứng".